

Les activitats d'aquest tipus haurien d'estar coordinades per l'Institut Municipal d'Educació i portades a terme per grups de mestres que tindrien com a primera tasca escollir el tema oportú (la premsa, el treball, la indústria, l'urbanisme, un període cronològic determinat, etc), per passar després a busca i analitzar el material documental en el mateix Arxiu i posteriorment elaborar un dossier de treball per a mestres i alumnes, amb els documents convenientment reproduïts, amb el seu guió de treball i tots els exercicis necessaris, però pensat per treballar a la classe i no a l'Arxiu.

6. La tercera edat

La participació de la tercera edat en les activitats de l'Arxiu Històric de Sabadell es pot vehicular cap a la col.laboració amb la seva Secció d'Imatge i So.

La identificació de material fotogràfic és una tasca concreta que pel personal de l'AHS comporta moltes hores de dedicació i que, per contra, per a les persones grans interessades pot ser un bon motiu de relació i d'ajuda en una activitat ciutadana.

B. CONSIDERACIONS ESPECIALS SOBRE LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA.

Per tal d'elaborar els trets fonamentals de la política municipal de normalització lingüística, cal recollir l'experiència acumulada al llarg dels darrers anys. La finalitat de la política de normalització lingüística és que la llengua pròpia de Catalunya sigui habitualment usada en totes les activitats públiques, professionals, socials i culturals, tant a nivell individual com col.lectiu.

L'Ajuntament de Sabadell, des d'abans de la Llei de Normalització Lingüística, ha estat conscient de l'impuls que calia donar a la llengua catalana i que l'administració local n'és, a nivell municipal, el principal motor.

Per això ha format part del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) des de la seva creació i les seves actuacions en el camp de la normalització es basen en les directrius d'aquest Consorci, aplicades a la realitat municipal.

Cal assenyalar, en aquest context, que l'existència d'una Llei de Normalització Lingüística i el nivell d'institucionalització aconseguit pel Consorci i els diferents Centres Municipals, impliquen un desenvolupament normatiu que supera l'àmbit d'actuació municipal. Per això molt dels plantejaments que realitzarem estan condicionats per un marc de treball generat des del Consorci que afecta, i obliga directament, el pla de treball del Centre de Normalització Lingüística de Sabadell.

1. ELEMENTS BÀSICS.

Per tal d'afrontar un procés de normalització lingüística a Sabadell cal definir les prioritats a partir de l'elaboració d'un diagnòstic previ de situació. Aquest diagnòstic es farà a partir de l'anàlisi de:

- 1. El coneixement. A partir de les dades i dels informes elaborats pel Centre de Normalització Lingüística, cal definir el nivell de coneixement del català en cinc grans sectors d'activitat: sector administracions, sector educació i joventut, mitjans de comunicació i indústries culturals, món socio-econòmic i sector associacions. Cada un d'aquests sectors pot subdividir-se en un ampli ventall de subsectors.*
- 2. L'ús. Partint dels mateixos sectors cal diferenciar entre l'ús del català escrit i el de l'oral.*
- 3. El marc legal. És molt important aprofundir en l'estudi del punt on pot arribar l'ús del català en determinats àmbits de l'administració afectats per un marc competencial estatal (policia nacional, poder judicial, per exemple).*
- 4. Cal analitzar en darrera instància el nivell de recursos humans i mitjans de tot tipus que les administracions dediquen a la normalització lingüística en l'àmbit de Sabadell.*

Una primera conseqüència d'aquest diagnòstic serà l'elaboració d'unes prioritats d'ordre general, les quals s'emmarcaran en els següents apartats:

- 1. El coneixement oral i escrit del català per part dels adults mitjançant la formació i l'assessorament, i promovent-lo especialment en determinades franges d'edat que no hi han tingut accés en els seus aprenentatges normals.*
- 2. Els treballs d'incidència sectorial, especialment en aquells terrenys que tenen un important efecte multiplicador. Les campanyes puntuals plantejades en funció d'esdeveniments de gran singularitat, en són un exemple concret.*
- 3. Elaborar una política global que faciliti l'ús del català als sectors socio-econòmics de la ciutat. Avantatges per la retolació en català, assessorament per publicitats en català, etc. són alguns exemples en aquesta direcció.*

2. OBJECTIUS GENERALS.

La llengua és el vehicle de comunicació més important i el català és la llengua pròpia del nostre país. A partir d'aquesta premissa podem definir els següents objectius generals:

- 1. Elaborar i aprovar el Reglament d'ús lingüístic de l'Ajuntament que ha d'incloure els àmbits i les accions específiques a realitzar.*
- 2. Promoure l'ús social del català, facilitant a les diferents organitzacions socials les informacions, els recursos i els serveis que els permetin l'ús creixent del català en les seves activitats.*
- 3. Aconseguir la màxima participació dels sectors socials implicats, prioritzant els més dinàmics de la ciutat que ens permetin aconseguir efectes multiplicadors.*
- 4. Crear una xarxa d'informació que permeti a l'usuari accedir a la formació i a l'assessorament adequat a les seves necessitats i utilitzar els mecanismes i els serveis locals, com també els d'àmbit general.*
- 5. Aconseguir els màxims nivells de coordinació entre l'Ajuntament i les institucions especialitzades entenent que la normalització lingüística és un repte d'abast interadministratiu.*
- 6. Aprofitant el màxim de recursos que ens ofereix el marc legal, atendre especialment aquelles competències i responsabilitats que recauen en l'administració local.*

3. ÀMBITS DE DESENVOLUPAMENT SECTORIAL.

Partint de la classificació en cinc grans àmbits d'intervenció utilitzada pel conjunt dels CPNL, s'assenyalen els objectius operatius en cadascun d'ells:

1. Àmbit socio-econòmic

- 1.1. Signar convenis amb els col·lectius més rellevants dels sectors (sindicats, organitzacions empresarials...), per la realització de cursos i la difusió dels serveis adreçats a aquest àmbit.*

- 1.2. *Signar convenis amb col·lectius determinats (gestors, col·legis professionals) per tal d'aconseguir que progressivament el català esdevingui llengua habitual de relació i que els professionals puguin exercir la seva activitat en català.*
- 1.3. *Concertar amb l'Ajuntament els mecanismes més adequats per incidir en la posada en marxa de noves empreses i establiments.*
- 1.4. *Elaborar i aplicar sectorialment un pla de normalització lingüística de la retolació comercial a la via pública amb la participació de les diferents associacions de comerciants.*
- 1.5. *Donar a conèixer el programari existent en català entre els sectors que són usuaris potencials dels productes informàtics, com també divulgar els recursos o les subvencions que la Generalitat ofereix per la creació o traducció de programaris en català.*

2. Àmbit de les associacions

- 2.1. *Incloure, en els convenis amb entitats de la ciutat, compromisos per impulsar plans de normalització lingüística, en el context de campanyes adreçades a cadascun dels sectors específics (esport, lleure...).*
- 2.2. *Avaluar el coneixement i l'ús del català dels monitors i personal amb contacte amb el públic de les entitats que ofereixen activitats i serveis, per tal d'analitzar les necessitats i dissenyar els materials i els mitjans per cobrir-les.*
- 2.3. *Establir acords de col·laboració amb les comissions de festes de barri per a la introducció progressiva del català en les activitats i programes.*
- 2.4. *Prioritzar els recursos del servei de correcció cap a aquelles demandes formulades des del món associatiu.*

3. Àmbit educació i joventut

- 3.1. *Donar suport als plans intensius de normalització lingüística de les escoles mitjançant la realització d'activitats per a les associacions de pares.*

- 3.2. *Fomentar un millor coneixement i ús del català dels pares de les escoles que porten a terme plans d'immersió per tal que s'hi impliquin més directament.*
- 3.3. *Col.laborar amb l'IME en l'organització d'activitats complementàries en llengua catalana de manera coordinada amb el SEDEC.*
- 3.4. *Establir programes de col.laboració amb la xarxa de biblioteques públiques, ludoteques i amb el Servei d'Informació Juvenil.*

4. *Àmbit dels mitjans de comunicació i indústries culturals*

- 4.1. *Donar a conèixer els mecanismes, els materials i els ajuts que estableix la Generalitat per a mitjans de comunicació i indústries culturals (cinema, ràdio, editorials...) en relació a la llengua catalana.*
- 4.2. *Aprofitar els espais municipals per exigir un percentatge determinat de producció en català.*
- 4.3. *Establir acords amb els mitjans de comunicació locals per crear espais fixos d'informació i d'assessorament lingüístic.*

5. *Àmbit de l'administració*

Dins d'aquest sector, la prioritat cal centrar-la en l'administració local i complementàriament donar suport a les altres administracions.

- 5.1. *Dotar el personal de l'administració de la formació necessària per a entendre el fenomen cultural a partir de la llengua i poder desenvolupar les seves funcions en català.*
- 5.2. *Revisar les ordenances municipals i aprofitar-les per incloure-hi qualsevol clàusula dins el marc legal corresponent.*
- 5.3. *Definir perfils lingüístics i tenir-los en compte per a les contractacions del personal de nou ingrés a l'administració i empreses municipals.*
- 5.4. *Implicar l'estructura departamental i de comunicació de l'Ajuntament amb entitats, empreses i altres organismes en la normalització*

mitjançant clàusules específiques per a cada col·lectiu.

- 5.5. *Responsabilitzar el departament d'Assessoria Lingüística del seguiment de l'ús del català a l'Ajuntament i de les proves de català en la selecció del personal.*
- 5.6. *Establir una clara coordinació de criteris lingüístics i d'actuació entre el CNL i l'Assessoria Lingüística de l'Ajuntament.*
- 5.7. *Dotar i informar periòdicament a cada departament dels recursos, de les actuacions i de les novetats que es produeixen en el procés de normalització de la llengua.*
- 5.8. *A partir del reglament municipal, treballar amb cada un dels departaments que poden incidir en la normalització dels sectors amb grans repercussió. Des del Gabinet de l'Alcaldia de cara a la promoció i la imatge institucional, des del departament de Llicències de cara al sector socio-econòmic, des de l'Àrea de Benestar Social pel que fa a programes, convenis i subvencions relacionats tant amb l'àmbit de serveis socials com de cultura, des de l'Àrea de Participació Ciutadana que manté relació directa amb el ciutadà o les empreses municipals que representen l'administració.*

4. ALTRES ELEMENTS INSTRUMENTALS I ESTRATÈGICS.

Alguns elements als quals cal fer referència per la seva importància instrumental són:

1. Reglament d'ús lingüístic de l'Ajuntament

Amb la finalitat d'ordenar i impulsar la normalització efectiva en l'administració local cal procedir a l'elaboració d'un marc normatiu regulador de l'ús de la llengua en tots els àmbits de l'activitat Municipal prenent com a referència el model consensuat i aprovat pel Ple de Consorci de Normalització Lingüística.

Entenent que la formulació i el desplegament del Reglament té les característiques adequades per a considerar-se una actuació de caràcter transversal, s'hauria d'establir una Comissió Interdepartamental de seguiment que vetllí per l'aplicació efectiva del reglament.

2. *El Centre de Normalització Lingüística.*

Els ajuntaments, els consells comarcals, les diputacions i la Generalitat de Catalunya treballen coordinadament per mitjà del Consorci per a la Normalització Lingüística amb la finalitat de fomentar el coneixement, l'ús i la divulgació de la llengua catalana.

El Consorci per a la Normalització Lingüística presta els seus serveis de forma descentrada mitjançant els centres de normalització lingüística.

El Centre de Normalització Lingüística de Sabadell, com els altres centres d'arreu de Catalunya, assumeix les funcions següents:

- a. *Formació. Organització de cursos de català, en els diferents nivells, adreçats a la població adulta i específicament a col·lectius i sectors d'acord amb les diferents demandes o campanyes de dinamització (sector socio-econòmic, món de l'esport, sindicats, gremis, etc.).*
- b. *Assessorament. Des del servei de correcció ofereix l'assessorament i la correcció de textos d'acord amb la normativa, com també informació de recursos o models de llengua adequats a cada una de les necessitats.*
- c. *Dinamització. Instrument de dinamització en les campanyes de sensibilització de col·lectius específics programades pel CPNL.*

Per tal d'assolir els seus objectius, i a partir de l'estructura i els serveis existents, el CNL ha de treballar bàsicament tenint en compte les consideracions següents:

- 2.1. *Com a element de supramunicipalitat, cal redefinir el paper que pot jugar el CNL en el futur pel fet de ser la instància coordinadora territorial de la qual depèn la normalització lingüística de les poblacions de: Sabadell, Santa Perpètua de Mogoda, Sant Quirze del Vallès, Castellar del Vallès, Palau de Plegamans, Sentmenat i Polinyà.*

En aquest sentit, les noves funcions que assumeix el CNL e l redimensionen i fan de Sabadell un punt de referència en el camp de la normalització lingüística.

- 2.2. *S'hauran de precisar les competències del CNL, centrades en el foment de l'ús públic del català, i de l'Assessoria Lingüística de l'Ajuntament, centrades en les demandes i necessitats internes de l'Ajuntament, amb un espai comú de coordinació i seguiment de la normalització lingüística a l'administració local.*
- 2.3. *Cal resoldre els dèficits existents quant a infraestructura: dotar el CNL d'una seu suficient que permeti situar-hi adequadament l'aula d'autoaprenentatge, disposi de magatzem, possibiliti el treball d'ordre intern i permeti absorbir l'increment de serveis administratius que comporta la supramunicipalitat.*
- 2.4. *Tenint en compte les directrius generals del Consorci per a la Normalització Lingüística, les actuacions del CNL han de ser molt precises i limitades a àmbits concrets amb efectes multiplicadors, i s'han de prioritzar aquestes per sobre d'altres, com els cursos de català per a adults.*
- 2.5. *Descentralització del CNL. La xarxa de centres culturals ha d'incloure la presència del CNL i fer possible un millor tractament extensiu dels seus programes i serveis, tant pel que fa a l'assessorament i la dinamització com per l'apropament que significarà a sectors del territori on existeixen dèficits en l'àmbit de la normalització del català.*

Igualment, cal referir-se a alguns dels escenaris on, de manera prioritària, es desenvolupen els programes de normalització lingüística:

a. El sector educatiu i la normalització lingüística

Atès que la llei d'ensenyament ja garanteix el coneixement d'ambdues llengües, les accions de normalització s'han d'adreçar fonamentalment a potenciar la qualitat de la formació i a garantir l'ús dels coneixements adquirits.

- a.1. *Es recursos que ofereix l'IME als professionals de l'ensenyament són elements de coneixement de l'entorn local i del país.*
- a.2. *Cal realitzar plans de formació i de sensibilització per a pares i monitors escolars (d'esports o de menjadors) per tal de garantir l'ús dels coneixements adquirits en la seva formació.*

a.3. *Els professionals de l'ensenyament haurien de col·laborar i implicar-se en els projectes culturals de la ciutat i alhora fer de transmissors als seus alumnes.*

b. ***Les trames d'edat i la Normalització Lingüística.***

Si garantim la qualitat de l'educació en català de les noves generacions de 0 a 18 anys, cal actuar en el camp de les activitats complementàries i de lleure com poden ser els grups d'esplais infantils i de joves, centres parroquials, grups d'entrenaments o competicions esportives.

Dins la franja superior als 18 anys, s'han de facilitar els serveis permanents de formació i correcció de què disposa el CPNL per tal de cobrir les mancances de formació que han tingut aquestes generacions, i adequar i prioritzar les actuacions als sectors socials en què puguin tenir major efecte multiplicador.

c. ***Els programes sòcio-culturals i la normalització lingüística.***

Qualsevol programa d'intervenció sòcio-cultural ha de tenir present quina és la llengua del país, tenint molt present la història i que estem en un procés de recuperació i de normalització de l'ús d'una llengua, que és la pròpia del país, però que comparteix l'oficialitat amb la llengua castellana.

Precisament, per raons històriques, l'ús i el coneixement de la llengua catalana és molt heterogeni i cal treballar amb franges d'edat molt concretes. Així, és molt important adreçar les actuacions als joves que ja han tingut tot l'ensenyament en català perquè es trobin el mateix ambient quan surtin de l'escola o l'institut i se sentin identificats amb la llengua i la cultura catalanes.

La actuació amb els adults no s'ha de deixar de banda i ha d'anar molt relacionada amb els programes d'intervenció cultural que es planegin a nivell de ciutat. L'oferta i els suggeriments procedents de l'Administració han de tenir una opció lingüística clara.

5. **PROPOSTES D'ACTUACIÓ**

Les propostes bàsiques d'actuació que cal afrontar d'immediat són les següents:

1. *Dotar el CNL d'un espai més ampli i confortable.*
2. *Crear una aula d'autoaprenentatge on es puguin adreçar les persones que necessiten amb urgència preparar-se per superar les proves de nivell que els exigeixen per al seu contracte de treball.*
3. *Potenciar els cursos de nivell A i B per damunt del C.*
4. *Crear una Comissió de NL de l'Ajuntament per elaborar el Reglament i fer el seguiment corresponent.*
5. *Continuar la política de convenis amb el sector socio- econòmic i associatiu.*
6. *Aplicar un criteri de discriminació positiva cap a aquells sectors de la població i el territori en els quals hi ha els índexs més baixos de coneixement i d'ús de la llengua catalana. Amb aquesta finalitat poden bastir-se programes que, vinculats a l'àmbit dels signes d'identitat, proposin la formació més adequada pel que fa al català oral i escrit.*

C. CONSIDERACIONS ESPECIALS SOBRE LES FESTES, LA CULTURA POPULAR I LES TRADICIONS.

Els programes municipals adreçats a la promoció i la consolidació de processos festius, populars i tradicionals pateixen sempre d'una contradicció formal entre les lògiques que marca la tradició i els esquemes de treball que genera la intervenció institucional. L'exemple més significatiu el trobem en el marc de les festes majors, on conviuen elements de tots dos tipus.

No sembla fàcil assegurar que les iniciatives públiques permetran regenerar nous rites comunitaris que amb el temps permetin l'evolució -i la consolidació- de noves tradicions populars. Però per altra banda, tampoc no és fàcil renunciar als elevats nivells d'intervenció actuals, ja que, en cas de fer-ho, molt probablement desapareixerien moltes de les nostres festes actuals.

En aquesta dialèctica cal situar les polítiques de festes dels ajuntaments en general i del de Sabadell en concret.

D'altra banda, les festes i les tradicions locals són objecte de lectures patrimonials, que permeten integrar-les en el conjunt de dinàmiques que afecten, d'alguna manera, la creació de signes d'identitat comunitaris. Aquesta dimensió de la festa, no exempta de polèmiques, obliga a tractar-les dins del conjunt de programes d'abast social. El